

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/50/2014
Identifikačné číslo spisu:	6012200728
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6012200728.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamovej, v právnej veci navrhovateľa : O. bytom J., proti odporcovi : Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, IČO : 30 798 841, kancelária Hlohovec, M. R. Štefánika 1, Hlohovec, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiam odporcu č. N 1416/12 zo dňa 29.06.2012, N 1417/12 zo dňa 29.06.2012, N 1418/12 zo dňa 29.06.2012, N 1419/12 zo dňa 29.06.2012, N 1420/12 zo dňa 29.06.2012, N 1421/12 zo dňa 29.06.2012, N 1422/12 zo dňa 21.06.2012, N 1423/12 zo dňa 21.06.2012, N 1424/12 zo dňa 21.06.2012, N 1425/12 zo dňa 21.06.2012, N 1426/12 zo dňa 21.06.2012, N 1427/12 zo dňa 29.06.2012, N 1428/12 zo dňa 21.06.2012, N 1429/12 zo dňa 21.06.2012, N 1430/12 zo dňa 21.06.2012, N 1431/12 zo dňa 29.06.2012, N 1432/12 zo dňa 29.06.2012, N 1433/12 zo dňa 29.06.2012, N 1434/12 zo dňa 22.06.2012, N 1435/12 zo dňa 22.06.2012, N 1436/12 zo dňa 22.06.2012, N 1437/12 zo dňa 29.06.2012, N 1438/12 zo dňa 22.06.2012, N 1439/12 zo dňa 22.06.2012, N 1440/12 zo dňa 22.06.2012, N 1441/12 zo dňa 26.06.2012, N 1442/12 zo dňa 26.06.2012, N 1443/12 zo dňa 26.06.2012, N 1444/12 zo dňa 22.06.2012, N 1445/12 zo dňa 22.06.2012, N 1446/12 zo dňa 22.06.2012, N 1447/12 zo dňa 26.06.2012, N 1448/12 zo dňa 22.06.2012, N 1449/12 zo dňa 25.06.2012, N 1450/12 zo dňa 25.06.2012, N 1451/12 zo dňa 26.06.2012, N 1452/12 zo dňa 26.06.2012, N 1453/12 zo dňa 26.06.2012, N 1454/12 zo dňa 25.06.2012, N 1455/12 zo dňa 25.06.2012, N 1456/12 zo dňa 25.06.2012, N 1457/12 zo dňa 26.06.2012, N 1458/12 zo dňa 25.06.2012, N 1459/12 zo dňa 25.06.2012, N 1460/12 zo dňa 25.06.2012, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sp/22/2012- 167 z 21. novembra 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sp/22/2012-100 z 4. marca 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) potvrdil ako vecne správne a zákonné v záhlaví uvedené rozhodnutia, ktorými odporca nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia jednej z podmienok uvedených v zákone č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 327/2005 Z. z.“ alebo „zákon o poskytovaní právnej pomoci“), keď mal za to, že vo veci nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 OSP, nakoľko nebol v konaní úspešný.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na úvod uviedol, že z dôvodu hospodárnosti konania uznesením zo dňa 5. decembra 2012 spojil podľa § 112 ods. 1 OSP za použitia § 246c ods. 1 vety prvej OSP všetky veci na spoločné konanie, pretože skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov.

Zdôrazniac skutočnosť, že navrhovateľ osobitným písomným podaním zo dňa 4. marca 2013, doručeným krajskému súdu toho istého dňa s obsiahlym právnym zdôvodnením obmedzil svoje dôvody odvolania na jediný a to, že napadnuté rozhodnutia nevydal správny orgán SR, resp. nevydal orgán na to príslušný, pretože podľa jeho názoru kancelária Centra právnej pomoci v Hlohovci neexistuje, resp. nebola príslušná na rozhodnutie vo veci, čím bolo porušené jeho právo zakotvené v článku 2 ods. 2 Ústavy SR, t.j. právo na to, aby v jeho veciach rozhodoval orgán na to príslušný, pričom uvedené potvrdil aj na prieskumnom pojednávaní, keď na výslovnú otázku „v čom z hľadiska vecného vidí nezákonnosť napadnutých rozhodnutí“, uviedol, že „napadnuté rozhodnutia vydal nepríslušný orgán“, poukázal na to, že podľa § 250h ods. 1 OSP (až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b) v spojení s § 250i ods. 2 OSP posudzoval napadnuté rozhodnutia z hľadiska obmedzeného rozsahu dôvodov navrhovateľa uvedených v jeho opravnom prostriedku.

Uviedol, že po preskúmaní veci zistil, že navrhovateľ žiadal Okresný súd Nitra o poskytnutie informácií vo forme fotokópií z úplných a kompletných spisových dedičských materiálov, ktorý jeho žiadosti nevyhovelo z dôvodu, že požadované listiny obsahujú informácie, ktoré sa týkajú osobnosti a súkromia poručiteľov i dedičov a ich hlavných majetkových pomerov a to s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 1 a § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, pričom proti týmto rozhodnutiam sa navrhovateľ odvolal a nadriadený Krajský súd v Nitre ako správny orgán svojimi rozhodnutiami odvolania žiadateľov zamietol a rozhodnutia potvrdil.

Uviedol, že z odôvodnení napadnutých rozhodnutí vyplýva, že odporca vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ preukázateľne žiadal o poskytnutie informácií, ktorá sa týka rozhodovacej činnosti súdu, nejde o informáciu o rozhodnutí alebo o výsledku konania a požadovaná informácia sa okrem toho dotýka osobnosti a súkromia poručiteľov i dedičov, hlavne ich majetkových pomerov, pričom povinnosť ich sprístupnenia neustanovil osobitný zákon a navrhovateľ nemal k dispozícii písomný súhlas dotknutých osôb ani ich právnych zástupcov, dospel k záveru, že išlo o informáciu, ktorú povinná osoba nemôže podľa zákona o slobode informácií sprístupniť a to ani v tom prípade, že tá istá povinná osoba tak urobila v minulosti v obdobnej veci. Preto mal odporca za to, že nebolo možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu a nezaoberal sa ďalej otázkou či navrhovateľ splnil ďalšie dve podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 327/2005 Z. z.

Poukazujúc ďalej na ustanovenie § 250m ods. 2 OSP (správne malo byť uvedené § 250m ods. 3 OSP) dôvodil, že nemohol akceptovať požiadavku A., ako i navrhovateľa na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane navrhovateľa.

Krajský súd preskúmajúc rozhodnutia v zmysle rozsahu uvedených dôvodov odvolávajúc sa na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 a 7 zákona č. 327/2005 Z. z. konštatoval, že Centrum právnej pomoci je zákonom zriadený správny orgán bez vymedzenia sídla doplniac, že Centrum právnej pomoci zriaďuje svoje kancelárie po celom území Slovenskej republiky a v rámci rozhodovacej činnosti sú poverení na zastupovanie a rozhodovanie jednotliví pracovníci týchto kancelárií a teda kancelárie centra ako také sú v zmysle citovaného zákona súčasťou Centra ako štátnej rozpočtovej organizácie, a

preto sú kompetentné a zákonom poverené na vydávanie rozhodnutí. Z uvedeného dôvodu mal za to, že Kancelária Centra v Hlohovci (správne malo byť uvedené Kancelária Centra právnej pomoci v Hlohovci) bola v čase podania žiadosti navrhovateľa miestne a vecne príslušná na vybavenie tejto žiadosti a na vydanie príslušného rozhodnutia, resp. rozhodnutí. V tejto súvislosti nesúhlasil s názorom navrhovateľa, že Kancelária Centra v Hlohovci (správne malo byť uvedené Kancelária Centra právnej pomoci v Hlohovci) nemala právnu subjektivitu, resp. že nebola správnym orgánom a argumentujúc vyššie citovanými ustanoveniami jednoznačne považoval napadnuté rozhodnutia za správne a zákonné v zmysle tohto odvolacieho dôvodu.

Záverom poukázal na to, že v rámci prípravy pojednávania sa zaoberal aj ostatnými dôvodmi odvolania navrhovateľa a tieto v zhode s dôvodmi odporcu uvedenými v napadnutých rozhodnutiach, ale i v jeho písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa, vyhodnotil rovnako, stotožnil sa s nimi a aj na základe toho považoval napadnuté rozhodnutia za správne a zákonné.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na nové konanie. Namietal, že súd prvého stupňa mu svojim rozhodnutím a postupom odňal možnosť konať pred súdom považujúc odôvodnenie rozhodnutia za nepresvedčivé a nezákonné, v rozpore s § 157 ods. 2 OSP. Taktiež označil celý postup súdu prvého stupňa za arbitrárny a v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Namietal, že súd prvého stupňa porušil jeho právo garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) tým, že nepreskúmal rozhodnutie odporcu v celom rozsahu, t.j. súd nepreskúmal napadnuté rozhodnutie tak, ako to bolo vymedzené v návrhu na začatie súdneho konania tvrdiac, že svojim vyjadrením z 4.3.2013 neobmedzil svoj návrh. Tvrdil tiež, že krajský súd bol povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie odporcu v celom rozsahu, nakoľko je súd povinný v konaní podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmať napadnuté rozhodnutia v celom rozsahu bez ohľadu na to, čo sa uvádza v návrhu na začatie konania, keďže konanie o opravných prostriedkoch je špecifickým konaním, kde v skutočnosti súd preskúma a rozhodne o celej prejednávanej veci.

Opakovane namietal, že krajský súd neskúmal kompetenciu odporcu majúcu za to, že Kancelárii Centra právnej pomoci Hlohovec nepatrí rozhodovať o žiadostiach a podľa § 46 zákona č. 71/1971 (správne mal navrhovateľ uviesť zákona č. 71/1967 Zb.) musí rozhodnutie vydať orgán na to príslušný.

Namietajúc, že krajský súd porušil jeho právo na prístup k spisu konkrétne tým, že mu odmietol zaslať zápisnicu z pojednávania konaného dňa 4.3.2013 tvrdil, že tým, že nepoznal obsah zápisnice bolo porušené aj jeho právo na účinný prostriedok nápravy garantovaný čl. 13 Dohovoru, nakoľko nedokáže účinne v odvolaní argumentovať.

Tvrdil a namietal, že dôvodom na zrušenie napadnutého uznesenia (správne malo byť uvedené rozsudku) je, že súd nekonal s vedľajším účastníkom (A.), hoci tento dňa 4.3.2013 o 9:47 h vstúpil do tohto konania svojim oznámením súdu. V tejto súvislosti tiež namietal, že súd nerešpektoval čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, resp. porušil jeho právo na princíp právnej istoty a jeho legitímne očakávanie tým, že súdy SR v rovnakých prípadoch postupujú rovnako a toto tvrdenie podložil priloženými uzneseniami Okresného súdu Nitra, ktoré osvedčujú skutočnosť, že A. vystupoval v konaniach pred Okresným súdom Nitra ako vedľajší účastník a rovnako sa pri argumentácii tejto námietky odvolal na nález Ústavného súdu SR PL. ÚS/43/95 zo dňa 10.9.1996.

Namietal, že dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia (rozsudku) je skutočnosť, že rozsudok krajského súdu nemôže nadobudnúť právoplatnosť, nakoľko nie je doručené vedľajšiemu účastníkovi tohto konania - A. a dožadoval sa, aby odvolací súd o odvolaní nerozhodol, kým nebude doručené napadnuté rozhodnutie Krajským súdom v Banskej Bystrici vedľajšiemu účastníkovi A. do vlastných rúk a kým nebude doručené toto odvolanie na vyjadrenie vedľajšiemu účastníkovi.

Namietal, že súd prvého stupňa porušil jeho práva zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že nepredvolal na pojednávanie ním označených svedkov, nezabezpečil dôkazy, ktoré označil v podaní zo dňa 7.1.2013, konkrétne Organizačný poriadok Centra právnej pomoci zo dňa 12.3.2012 a Štatút Centra právnej pomoci zo dňa 15.3.2012 a ďalej, že súd prvého stupňa nezaslal na rozhodnutie jeho námietku zaujatosti.

Namietal, že súd prvého stupňa porušil jeho právo na spravodlivý proces garantovaný v čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že neustanovil v tomto konaní odporcovi opatrovníka, hoci to bolo potrebné na ochranu jeho záujmov, nakoľko odporca Kancelária centra právnej pomoci Hlohovec nemá spôsobilosť konať pred súdom.

Opakovanie namietal rozsiahlo sa odvolávajúc na judikatúru Ústavného súdu SR, že dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku je nedostatok riadneho a presvedčujúceho odôvodnenia. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 135 ods. 1 druhej vety OSP tvrdiac, že citovanými rozhodnutiami Ústavného súdu SR je odvolací súd viazaný.

Namietal ďalej, opäť sa odvolávajúc na rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu SR, že dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku je to, že súd prvého stupňa nevykladal ústavne súladne - komfortne zákony, medzinárodné zmluvy a dohovory čím porušil jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Záverom navrhol v odvolacom konaní vypočúť A. a riaditeľku Centra právnej pomoci K. a taktiež ustanoviť opatrovníka pre odporcu - Kanceláriu Centra právnej pomoci Hlohovec.

Oporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že sa plne pridrižiava všetkých svojich doterajších vyjadrení obsiahnutých v odôvodneniach rozhodnutí, ktorými nepriznalo navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci, ako aj vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa.

Poukázal na to, že navrhovateľ obmedzil svoj pôvodný odvolací dôvod a súd preto rozhodoval len o tom, či rozhodnutie vydal správny orgán SR, resp. orgán na to príslušný. V tejto súvislosti uviedol, že dňa 4.5.2012 boli vtedy miestne príslušnej kancelárii Centra právnej pomoci v Hlohovci doručené žiadosti navrhovateľa, ktoré boli zaevidované pod sp. zn. N 1416/12 až N 1460/12 pokračujúc, že Kancelária Centra právnej pomoci v Hlohovci bola zriadená k 1.6.2008 a okres Nitra patril do územnej pôsobnosti kancelárie Centra právnej pomoci v Hlohovci od 01.09.2009 do 13.05.2012, teda aj v čase podania žiadostí navrhovateľom. V danom prípade (ak žiadosť bola doručená ešte pred zriadením novej kancelárie) o žiadostiach rozhodovala kancelária, ktorej boli žiadosti doručené, teda kancelária Hlohovec a pokiaľ by kancelária v Hlohovci rozhodla kladne a navrhovateľovi ako žiadateľovi by nárok na poskytnutie právnej pomoci priznala, spisy by boli postúpené do kancelárie v Nitre, avšak v danom prípade nárok priznaný nebol.

Poukázal ďalej na to, že čo sa týka kancelárii centra, tieto sú definované v čl. 7 Štatútu Centra právnej pomoci zo dňa 15.03.2012, pričom ods. 8 odkazuje, čo sa týka podrobnosti o organizácii, činnosti a úlohách kancelárií a ich miestnej príslušnosti, na Organizačný poriadok zo dňa 12.03.2012, ktorý podrobne upravuje činnosť kancelárií centra v čl. 11, kde v ods. 3 písm. c) uvádza, že kancelária centra najmä vydáva rozhodnutia o nároku na poskytovanie právnej pomoci v súlade so zákonom.

Z vyššie uvedených dôvodov sa plne stotožnil s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 04.03.2013, sp. zn. 26Sp/22/2012-100 a navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta druhá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu podaného odvolania, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné.

Predmetom súdneho prieskumu podľa tretej hlavy piatej časti OSP sú rozhodnutia, špecifikované v záhlaví tohto rozhodnutia, ktorými odporca v súlade s § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. Svoje rozhodnutia odporca zdôvodnil tým, že vo veci, s ktorou sa žiadateľ (navrhovateľ) na centrum obrátil nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žiadateľ (navrhovateľ) nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. K. uvedenému právnomu záveru dospel analýzou správneho konania, z ktorej usúdil, že žiadateľ preukázateľne žiadal o poskytnutie informácie, ktorá sa týka rozhodovacej činnosti súdu a nejde o informáciu o rozhodnutí alebo o výsledku konania, požadovaná informácia sa okrem toho dotýkala osobnosti a súkromia poručiteľov i dedičov, hlavne ich majetkových pomerov, pričom povinnosť jej sprístupnenia neustanovuje osobitný zákon a žiadateľ nemal k dispozícii písomný súhlas dotknutej osoby ani jej právnych nástupcov, teda dospel k záveru, že išlo o informáciu, ktorú povinná osoba nemôže podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám sprístupniť a to ani v tom prípade, že tá istá povinná osoba tak urobila v minulosti v obdobnej veci.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti

fyzických alebo právnických osôb (244 ods. 1 OSP).

Navrhovateľ v odvolaní prioritne namietal, že súd prvého stupňa porušil jeho právo garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že nepreskúmal rozhodnutie odporcu v celom rozsahu, t.j. súd nepreskúmal napadnuté rozhodnutie tak, ako to bolo vymedzené v návrhu na začatie súdneho konania tvrdiac, že svojím vyjadrením z 4.3.2013 neobmedzil svoj návrh a rovnako namietal, že krajský súd bol povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie odporcu v celom rozsahu.

K uvedenej odvolacej námietke najvyšší súd uvádza, že navrhovateľ skutočne bazíroval, a to opakovane (podaniami doručenými súdu prvého stupňa dňa 11.01.2013, 4.3.2013 a dokonca v podaní doručenom najvyššiemu súdu dňa 23.8.2013) na námietke, že napadnuté rozhodnutia vydal orgán na to nepríslušný, tvrdiac dokonca, že sa nejedná o správny orgán, avšak nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že zo strany navrhovateľa došlo vyššie uvedenými podaniami a vyjadrením uskutočnenom na pojednávaní konanom dňa 4. marca 2013 k obmedzeniu rozsahu napadnutia rozhodnutí správneho orgánu v súlade s ustanovením § 250h ods. 1 OSP. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je však nesporné, že súd prvého stupňa venoval pozornosť aj ostatným odvolacím námietkam navrhovateľa vyhodnotiac ich súladne s názorom odporcu obsiahnutom v odôvodneniach napadnutých rozhodnutí.

Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, že krajský súd bol povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie odporcu v celom rozsahu, bez ohľadu na to, čo sa uvádza v návrhu na začatie konania, nakoľko ide o konanie podľa tretej hlavy piatej časti OSP najvyšší súd upriamuje pozornosť navrhovateľa, že aj v konaní podľa tretej hlavy piatej časti OSP je súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolacích námietok, rovnako ako v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP s výnimkou prípadov obsiahnutých v ustanovení § 250j ods. 3 OSP dodajúc, že v danej veci nebola zistená žiadna z vád taxatívne uvedených v § 250j ods. 3 OSP.

K námietke, ktorou navrhovateľ poukazoval na skutočnosť, že odporca nad rámec zákonnej povinnosti prejudikoval, že neuspeje v súdnom konaní, považuje najvyšší súd za potrebné dodať nasledovné :

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nieje možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Z obsahu napadnutých rozhodnutí vyplýva, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že odporca ako žiadateľ nespĺnil podmienku vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu, ktorá je nevyhnutným predpokladom na poskytnutie právnej pomoci v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. Odporca v odôvodneniach napadnutých rozhodnutí argumentoval tým, že úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok v zmysle citovaného § 6 ods. 1 cit. zákona.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí odporca pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, podľa názoru odvolacieho súdu, má centrum prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v kompetencii odporcu a závisí od okolností konkrétneho prípadu (pozri bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/36/2011 z 22. augusta 2012).

K otázke posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu Centrom právnej pomoci zaujal názor aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 253/2013-24 z 25. apríla 2013, v ktorom konštatoval, že : „Posudzovanie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany Centra právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. je pritom len posúdením splnenia

jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovení toho osobitného právneho predpisu, ide len o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci ako osoby v materiálnej núdzi, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci, čo výlučne patrí do právomoci všeobecného súdu, ktorý vo veci koná Sťažovateľ mal navyše zachované právo zvoliť si sám právneho zástupcu mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. osobám v materiálnej núdzi. "

Z vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu a ústavného súdu vyplýva právomoc odporcu pri analyzovaní splnenia podmienok ustanovených v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. skúmať zrejmu bezúspešnosť sporu, v rámci ktorého žiadateľ právnú pomoc žiada.

Z obsahu administratívneho spisu mal odvolací súd preukázané, že žiadateľ (navrhovateľ) sa v konaniach vedených na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 15S/15/2011-15S/20/2011, 26S/10/2011-26S/12/2011, 11S/83/2011-11S/118/2011 domáhal práva na poskytnutie právnej pomoci. Konkrétne ide o konanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP, ktoré vyžaduje obligatórne právne zastúpenie (§ 250a OSP) a nesplnenie tejto podmienky konania má za následok zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 OSP. Avšak aj napriek vyššie uvedenej skutočnosti však odvolaciemu súdu nedá inak, ako súhlasiť s odporcom, ktorý po preskúmaní dôvodnosti návrhu žiadateľa (navrhovateľa) o poskytnutie právnej pomoci, dospel k záveru, že v konaniach prebiehajúcich na Krajskom súde v Nitre a to s poukazom na predmet týchto konaní, nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu.

Je nepochybné, že na poskytnutie právnej pomoci nie je právny nárok. Na tomto mieste je však potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, že odporca ustálil v prípade žiadateľa (navrhovateľa) nesplnenie jednej z troch základných podmienok, ktorých splnenie zákon o poskytovaní právnej pomoci vyžaduje, majúcej za následok nepriznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, nebráni navrhovateľovi, aby si sám právneho zástupcu zvolil mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej podľa zákona č. 327/2005 Z. z. (ako to konštatoval už vo vyššie citovanom rozhodnutí ústavný súd).

Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 327/2005 Z. z. žiadosť sa podáva v kancelárii centra príslušnej podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu žiadateľa.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 4. mája 2012 Kancelárii Centra právnej pomoci v Hlohovci žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veciach preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu vedených na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 15S/15/2011-15S/20/2011, 26S/10/2011-26S/12/2011, 11S/83/2011-11S/118/2011.

Rozhodnutím č. 7/2009 o územnej pôsobnosti kancelárií Centra právnej pomoci z 26. augusta 2009 bola v súlade s čl. II, bod 3 Štatútu Centra právnej pomoci zo dňa 19.11.2007 určená dňom 01.09.2009 územná pôsobnosť kancelárií Centra právnej pomoci v Bratislave, Hlohovci, Nových Zámkoch, Banskej Bystrici, Rimavskej Sobote, Žiline, Tvrdošíne, Liptovskom Mikuláši, Košiciach, Prešove a Humennom pre poskytovanie právnej pomoci fyzickým osobám v rozsahu ustanovenom zákonom č. 327/2005 Z. z. Kancelária Centra právnej pomoci v Hlohovci mala určenú územnú pôsobnosť pre okresy Hlohovec, Trnava, Piešťany, Topoľčany, Nové Mesto nad Váhom, Nitra.

Rozhodnutím č. 5/2012 o zriadení kancelárie Centra právnej pomoci mimo svojho sídla a o určení územnej pôsobnosti kancelárií Centra právnej pomoci z 18. apríla 2012 bola v súlade s čl. 4 ods. 3 Štatútu Centra právnej pomoci zo dňa 15.03.2012 dňom 14.05.2012 zriadená Kancelária Centra právnej pomoci v Nitre, do ktorej územnej pôsobnosti patria okresy Nitra, Topoľčany, Partizánske, Zlaté Moravce, Levice, Nové Zámky, Komárno.

Navrhovateľ mal v čase podania žiadosti t.j. 4. mája 2012 trvalý pobyt vo C., teda v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona č. 327/2005 Z. z. bola príslušnou na vybavenie žiadosti žiadateľa (navrhovateľa) Kancelária Centra právnej pomoci v Hlohovci. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že dňom 14. mája 2012 bola zriadená Kancelária Centra právnej pomoci v Nitre.

Z vyššie uvedených dôvodov vyhodnotil najvyšší súd námietku navrhovateľa, ktorou namietal, že rozhodnutia vydal nepríslušný orgán za nedôvodnú.

K námietke, ktorou navrhovateľ tvrdil, že súd prvého stupňa nekonal s vedľajším účastníkom (A.), hoci tento dňa 4.3.2013 o 9:47 h vstúpil do tohto konania svojím oznámením súdu a že rozsudok krajského súdu nemôže nadobudnúť právoplatnosť, nakoľko nie je doručené vedľajšiemu účastníkovi tohto konania - A. dožadujúc sa, aby odvolací súd o odvolaní nerozhodol, kým nebude doručené napadnuté rozhodnutie Krajským súdom v Banskej Bystrici vedľajšiemu účastníkovi A. do vlastných rúk akým

nebude doručené toto odvolanie na vyjadrenie vedľajšiemu účastníkovi najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vedľajšie účastníctvo predpokladá spor (súkromnoprávny) a právny záujem na výsledku tohto sporu. Naproti tomu základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy či už na základe žaloby alebo opravného prostriedku. V preskúmovacom konaní štátny orgán súdnej moci, ktorý je pánom zákona a zákonnosti („iura novit curia“), posudzuje „zákonnosť“ postupov a rozhodnutí štátnych orgánov verejnej správy, pričom intervencia tretieho subjektu súkromného charakteru (hoci aj s právnickým vzdelaním) do tohto vzťahu štátnych moci, v záujme podpory „právneho názoru“ jednej z nich, je bez právneho významu (pozri napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 197/07-44 z 21. februára 2008). Podľa názoru najvyššieho súdu A. domáhajúci sa vstupu do konania právny záujem na výsledku tohto konania nemôže mať, nakoľko rozhodnutím súdu vo veci samej nebude žiadnym spôsobom dotknuté jeho právne postavenie (jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva). Preto mu v danom konaní vedľajšie účastníctvo nesvedčí.

V prípade odvolacej námietky, ktorou navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že mu svojím rozhodnutím a postupom odňal možnosť konať pred súdom považujúc odôvodnenie rozhodnutia za nepresvedčivé a nezákonné v rozpore s § 157 ods. 2 OSP si najvyšší súd vypomohol právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí IV. 115/03-14 z 3. júla 2003 konštatoval nasledovné : „Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasni skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“ A rovnako tiež konštatoval, že : „Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu však aj neúspech v konaní (odsúdenie na plnenie, resp. potvrdenie napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom) napĺňa obsah práva zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ak inak nedošlo k porušeniu ústavnoprocených princípov konania pred všeobecnými súdmi.“ Odvolávajúci sa na vyššie uvedené konštatovania ústavného súdu, majúci za to, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa stanovené kritéria spĺňa, vzhliadol najvyšší súd námietku navrhovateľa za nedôvodnú.

Pokiaľ sa jedná o návrh navrhovateľa vypočúť ním označených svedkov, tento nie je dôvodný, nakoľko v súlade s ustanovením § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. V správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 druhá veta). Za nevyhnutné dôkazy treba považovať tie, ktorých vykonanie slúži účelu správneho súdnictva, ktorý je stanovený v § 244. Sú to predovšetkým dôkazy na posúdenie odbornej otázky, dôkazy na posúdenie podstaty námietok navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu alebo dôkazy na posúdenie tvrdení navrhovateľa, že bol ukrátený na svojich právach. Tieto dôkazy bude súd vykonávať v medziach žaloby resp. opravného prostriedku. Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou resp. opravného prostriedku rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Navrhovateľ doručil najvyššiemu súdu dňa 23. augusta 2013, návrh ktorým sa domáhal prerušenia

konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a požiadania Súdneho dvora Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o prejudiciálnej (predbežnej) v znení : „Je možné pokladať Kanceláriu centra právnej pomoci Hlohovec, so sídlom na adrese ; M.R. Štefánika 1, 920 01 Hlohovec za orgán alebo úrad európskej únie zriadený na účely čl. 41 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, ak žiadnym zákonom Slovenskej republiky nie je zriadený orgán a ani úrad pod menom a sídlom : Kancelária centra právnej pomoci Hlohovec, so sídlom na adrese : M. R. Štefánika 1, 920 01 Hlohovec?"

Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiadava Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy (čl. 267 ZFEÚ, predtým či. 234 ZES).

Cieľom prejudiciálneho konania je zabezpečiť jednotný výklad a aplikáciu únievého práva. Vnútroštátny súd teda môže položiť len otázku, ktorá sa týka platnosti únievého aktu a otázku ktorá sa týka výkladu únievého práva.

V súvislosti s podaným návrhom navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP má Najvyšší súd Slovenskej republiky zato, že nemá povinnosť v zmysle článku 267 ZFEÚ (pôvodný článok 234 ZES) obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie so žiadosťou o vydanie nálezu o predbežnej otázke z dôvodu, že táto otázka svojim obsahom nespĺňa povahu prejudiciálnej otázky v zmysle citovaného článku ZFEÚ.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP potvrdil.

Navrhovateľ v priebehu odvolacieho konania dňa 8. marca 2013 (na poštovú prepravu podanie dané dňa 6. marca 2013) vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi T.i dôvodiac tým, že je zaujatý proti osobe vedľajšieho účastníka A..

Nakoľko námietka zaujatosti sudcu krajského súdu bola vznesená až po rozhodnutí krajského súdu a rozhodnutie tohto súdu bolo potvrdené, nebolo potrebné nevyhlásenie sudcu T. vyslovovať samostatným výrokom rozhodnutia, keďže tento sudca nebude už v danej, veci rozhodovať. Navyše námietka zaujatosti sa týka iba okolností uvedených v § 14 ods. 3 O.s.p. v takom prípade súd na námietku zaujatosti neprihliada (§ 15 ods. 5 O.s.p.)

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal vychádzajúc z ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 15l ods. 1 prvá veta, § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní úspešný nebol a odporcovi náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.